

Ventura Pau va deixar un llibre inèdit sobre la guerra que el nét vol publicar

L'aparició del gironí en una foto de l'any 1938 ha permès atribuir el "Fons d'Argelers" al fotògraf Francesc Boix

27.07.2013 | 07:45

GIRONA | DANIEL BONAVENTURA Ventura Pau, el gironí que juntament amb la seva esposa, Montserrat Sureda, han estat, pòstumament, la clau que ha permès atribuir l'autoria del preuat Fons d'Argelers de fotografies al fotògraf Francesc Boix, va deixar escrit un llibre inèdit de les pròpies vivències durant la Guerra Civil, que ara el seu nét, Òscar Pau, vol publicar.

Aquesta emotiva història va començar el passat mes de març, quan la televisió i la premsa van reproduir algunes de les fotos del famós Fons d'Argelers adquirit per la Comissió de la Dignitat, l'autoria del qual era un enigma.

Aleshores, diversos membres d'una família gironina, els Pau, alertats per la familiaritat de les imatges, van començar a buscar en el bagul dels records de la casa dels avis a Salt, residència d'Òscar Pau.

"El meu tiet ho va veure al diari, la meva cosina, a la tele. Vam començar a trucar-nos i vam comprovar que la capsa de fotos de casa contenia una còpia d'una de les fotos, i ho vam comunicar a la Comissió de la Dignitat", explica Òscar Pau, veí de Salt durant trenta anys recentment traslladat a Sant Julià de Ramis.

Aquesta foto, on la parella Ventura Pau i Montserrat Sudera apareixen en plena joventut, ha estat determinant per resoldre l'enigma i poder atribuir l'important Fons d'Argelers al fotògraf Francesc Boix i al seu pare, Bartomeu.

La capsa de fotos de casa

La foto trobada a la "capsa de casa" dels Pau a Salt porta sortosament adherit un paper amb la data (2 de juny de 1938) i una prou detallada explicació. La instantània la va prendre Francesc Boix i correspon a una visita de les dones militants de la Joventut Socialista Unificada (J.S.U.) al front del Segre per participar en una ofrena de la senyera a la 30a Divisió de l'Exèrcit de la República, on Ventura Pau va arribar a ostentar el grau de capità.

"Vam quedar parats. No ens esperàvem trobar a casa la foto que mostraven els mitjans de comunicació. Quasi caiem de la cadira!", exclama Òscar Pau en declaracions al Diari de Girona.

Segons ha explicat, el seu avi vivia a Borgonyà, al Pla de l'Estany, i estava estudiant la carrera de Medicina a Barcelona, però la guerra li va canviar la vida per sempre. La biografia, que va conèixer l'exili a França, la va escriure a la dècada de 1980 al llibre Els que no volgueren la guerra, que ara el nét té intenció de publicar, i també vol promoure una exposició.

Segons Òscar Pau, el llibre posa pseudònims per parlar de les persones encara vives, i manté el nom real de les mortes. "Té un ritme entretingut i inclou diàlegs".

La família dels Pau estava ben situada. L'avi Ventura, malgrat anar per metge, va enrolar-se amb l'Exèrcit Republicà i, com que sabia de lletra, va arribar a tenir el grau de capità.

Després va venir l'exili i els anys d'oposició al franquisme des de França. Van tornar unes quantes dècades més tard, al final del franquisme i van viure a diverses poblacions, entre elles Calp (Marina Alta), Cassà de la Selva, Girona i Salt.

"Ens traslladàvem molt, els pares es van separar i la mare havia d'escarrassar-se per portar el sou a casa. A mi, de fet, em van pujar els avis a la residència de Salt, fins que van morir", afirma Òscar Pau, nascut l'any 1977 a Cassà de la Selva.

La fotografia que ha permès resoldre l'enigma del Fons d'Argelers L'explicació mecanografiada, molt explícita, que acompanya la foto, ha permès atribuir l'autoria del Fons d'Argelers a Francesc Boix. Al paper s'hi pot llegir, amb algunes faltes d'ortografia: "Visita de la Montse -del braç del seu marit en la fotografia- acompanyant un grup de noies militants de la secció femenina de les J.S.U., varen fer al front per fer ofrena d'una senyera a la 30 Divisió. (2 de juny del 1938. Fotografia feta a Vilanova de Meià per el fotògraf de la Divisió, Francesc Boix.)". Quan Òscar Pau va trobar aquesta foto dels seus avis, li va faltar temps per comunicar-ho a la Comissió de la Dignitat. ddg

Font del document: <http://www.diaridegirona.cat/cultura/2013/07/27/ventura-pau-deixar-llibre-inedit/628152.html>